

א) עני מוס' וזכאי עז: ד"ה האל דודיקן, ב) ס"א של עין, ג) ס"א יחאל ליה, ד) וני' העורן עין קן ג בריב' ובסמות, ה) וני' עזר באדר"ג פ"י מ"ג/ג ו) מפתחות, ז) פ"י אל"ף ח) [באדר"ג שם: כ"ב שנה], ט) [בבב"י ליתא תיבות דחסי ושערי ועי' רש"י על רש"י], י) [עין אבדר"ג פ"ד מ"ה/ה יא) [ירקא כב], יב) עי' רש"י וזכאי כה, ד"ה כחרי זכאי, יג) [צ"ל מקדיקין, רש"י], יד) [בב"י גוסף: ומלחא], טו) [רש"י במגילה ס"ג, טז) [רש"י בסנהדרין, יז) [וש"ע חספות כסות יט. ד"ה דף של א"ו וי"ו].

מוסף רש"י

המשך מסודר קודם

לקח מסיקריקון. מנחן נכרי הורג נפשות על עסקי ממון שאמר לו שא קרקע זו וסימני, ומתה זו לא הו' מתה, דאשילי למי'ד מלחיה וזני' וזני' וזני', מלחיה ויב' לא הו' מתה (רשב"ם ב"ב סו), לקח מן האיש, מן העגל, כל קרקעותיו משועבדות למתנת אשמו והיו' ולמחר אט ימות או יגרסנה מעורף ומקחות אט לא תנא מנ' עין, שכן כתב לה כל נכסי אחרתון וערבאן למתנתין בנסי' כסותם (נא): רדחו, זה הלוקח, ולקח מן האשה, מן זה דבר מועט וסקנתו לו, כדי שלא מעורף ממנו חוב כמותה (רשב"ם ב"ב סו), מקחה בטל, לא בטל בטל מתה, שכל זמן שיהיה בטל ואלא זה הלוקח את הפירות, שהרי המוכר מכר לו כל זמן שלא תמנה האשה ולא יצא זמן ויני' כמותה וכו' ואש"פ משועבדין לאשה, אלא דלמי' אטי שעבוד שסובל למרופ הולך כשיעור זמנה לננות כמותה, הלכך הוי מקחו בטל אחר ולקח מן האשה קלא, דהוי בטל לגמרי הו' מקח, וכשחזר לננות כמותה מעורף מעורף, דמי' אמרה נתת רוח ששיו' לננות למחר כך קרקע המשועבד לו ולא גמרי' בלמי' להקנות לך (שו"ם) או: מקחו בטל משעבד לממרי ואשילי נמי העגל, ובב"י (סס) מוקמינן לו פלגת מאותן שלג שעות, או יסחה לה למתנתה, או כמד לה כחור הכמותה, או שסחטסה לו שום משלה (בחובות צ"ה), למחר העבנה ליה בדינא, והלכך לא קנה הסיקריקון, דהא לא נתן משות אלא גולה כהנה, והלוקח ממנו נמי לא קנה, דקרקע אינה גנולה ואשתי כמותא דמריה קמא איתא, ואשילי חור ולקח מעבד התי, כסכת לו שטר, או כמתנה או כשטר מביעה בלא שעות, דליתו נתן מעות לנצל הית קנה וכו' (רשב"ם ב"ב סו) ע"ה, ביהר, עיר גדולה

וכי' יסאל' דמי' כה (תנתינ' כז), ע"כ ש"ך לשמוד השודם עגלא חילתא, שלמי' לננתן.

א"ל לא, שציקנא לך: **א"ל** איהו יהיצנא לך דמי פלגא סעודתך: **איכול קורנא**, מלשניות: **קורנא**, קרבן להקריב על גבי המזבח דקיימא לן איש איש'א לרבות את עובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדבות כישאל' (חולין דף יג): **זניב שפיס**, שפה העליונה: **לזידו לא הו' מומא**, להקריב לגבוה צבמה דידהו אלא מחוסר אצר: **דוקין**, ט"ל"ה כמו הנוטה כדוק (ישעיה מ): **יאמרו המטיל מוס בקדשים יסרג** שיו סבורין ששצביל שהטיל מוס בקדשים ועבר על מוס לא יהיה צו (ויקרא כג) נהרג: **עוטנוטוס**, סלגנומו שסכל את זה ולא הרגו: **שדא גירא למורה**, לקסוס קסס כשהיה סמוך לירושלים: **הסוא יוקא הוס מגמגם בלישניה לא גרסינן: זיד עמי ישראל על ידי עמי ישראל: נקדס ולנפורי ידיה**, לקנח ידיו יט: **נקדס**, נקבה לשון יט מקדיקין כהרים (שחיזין דף נח), **נקדס לו חמס**, זרחה שצבילו במסכת תענית (דף כ): **זיאוס**, זיית של עלימו: **נגררם על גבי כרים ונססוסם**, שלא היה מהלך אלא על גבי מילת: **ואינא דאמרי**, בן זיית שמו ולמה נקרא שמו הכסת שהיתה כסתו כסא שלו מוטלת בין גדולי רומי כשהיה הולך בדומי להקציל פני קיסר: **הוו לאו**, להק' תלמא מעמרי מיטי ושערי יו'חמלא ויני' למחן כל בני העיר עשרים וחד שמה: **בריוני**, אנשים ריקים ופוחזים למלחמה: **אמרו לסו רבנן**, להק' **בריוני: לא מפסייעא מילתא**, לננא: **קמו**, בריוני: **קלינוה להק' אמרי**, לאו'רות התבזזה ועלי' כדי שליחמו: **סמירא**, סלת: **חיוורא**, פת נקיי: **גושקרא**, פת קיצר שאו'דריי'ר: **פרסא**, פרס של גללי כהמה: **ומסא**, מחמת איסטינסותה: **רגורגס**, מאותם ששאלו לרבי ד'דוק שמנא את מימיה ומלאתה היא ואכלתה לרעצונה ומריח החולי של רבי ד'דוק שנסכם גרגורגת טעמה ומתה כאסטינסות: **הוס מסחוי**, גרגורו: **מאבראי**, מחמת שהיה כחוש: **כי הוס בריא**, כשגמר מענימיו ור'ה להצרות ע'למו: **הוו מייסי ליה רגורגות**, תלמי' יבשין מפני שלא היה יכול לנלות דכר עצה והיה מונא את מימיהו ומשליך הגרגורגות: **אזא סיקרא**, כך שמו: **שלג ליה**, רבן יוחנן בן זכאי תא לגבאי **לננעא: אמר ליה**, רבן יוחנן בן זכאי: **עד אימתי עבדיסו הכי**, דלא שבקימון לאשלומו: **חוי לי סקנסא לזידי**, שניחוי' לנלאת מן העיר: **נקוט נפשך בקאי'י**, החזק ע'מנך כחולה הולא קול שאתה מולה: **לישילו כך**, כמו שאתה גוסס: **ואייסי מידי סריא**, דכר מסריח כגון נצילה: **ואגני גבך**, והסכב במטתך עמך שיאמרו מת הו' ומסריח ככר: **ולישילו כך סלמידיך**, יכנסו תחת רגלי מטתך לשאת ולא יניחו אחרים לשאת דאינון ידעין דחייא קליל ממימא: **עזו**, הק' בריוני: **למדקריה**, כרמתיס שמה מעריס הו': **אמר לסו**, אזא סקרא: **יאמרו**, הרומיים עליכס שאפילו רבן דקרו: **למידחפיה**, אולי יעקב: **דלאו מלנא אלא**, והסתעלת בי: איצירא

הניזקין פרק חמישי גיטין

גו.

תורה אור

1. ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישרא'ל ונישו באדום כאפי' ובחמתי וידעו את ארצ'י נקמתי נאם באיני אלהים: יחזקאל כה יד אלהים: 2. ודרכה כך והעננה אשר לא נסתה כף רגלה וצג על הארץ מהתענג ומרר תרע עינה באיש ידקה ובבנה ובבחת: דברים כה נו בספס בחוצות ישיבכו ויהם לנה' ידקה בספס ויהם לא יוכל להצילם ביום עברת יי נפשם לא ישבעו ומעיהם לא ימלאו כי מכשול ענם יהיה: יחזקאל ז יט

גליון הש"ס

רש"י, ד"ה נושקרא פת קיבר, ע"י שנת דף כ ע"ז כש"י ד"ה נושקרא:

לעני רש"י

טייל"א, קרם בעין הפוגע בראיה, שיאונידריי'ר, משני, בעל איכות מחוזה.

מוסף תוספות

א, לשון חשיבות, מוס' כסומ' יט, ד"ה דקן.

עגלא תיחא,^א כמו ושליש על כולו (שמות יד) וכמו עגלה משולשת ואיל משולש (בראשית טו) פי' בריא וטוב ויש מפרשים^ט שלמי' לננתן ולא ימכן דלמרינן כפרק ארבע מימות (פסהדין דף סה): דהוו מצרו להו עיגלא תלמא ולא כמו שמפרש^ט שגדל שלש דהא כסוף פרק רבי אליעזר דמילה (שבת דף קלג), אמר עבד להו עגלא תלמא ציומא דשצנא פירוש יוס שציעי ללדמו יי':^א

ולדירדהו לאו מומא הוא סבור רבנן לקרוביה משום שלום מלכות אמר להו רבי זכריה בן אבקולס יאמרו בעלי מומין קריבין לגבי מוכח סבור למיקטליה דלא לזיול ולימא אמר להו רבי זכריה יאמרו מטיל מוס בקדשים יסרג אמר רבי יוחנן ענוותנותו של רבי זכריה בן אבקולס החריבה את ביתנו ושרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו שדר עלייהו לנירון קיסר כי קאתי שדא גירא למורה אתא אנפ' לירושלים למערב אתא נפל בירושלים לארבע רוחות השמים אתא אנפ' לירושלים א"ל לינוקא פסוק לי פסוקין אמר ליה יונתני את נקמתי באדום ביד עמי ישראל וגו' אמר קורשא בריך הוא^ב בעי לחרובי ביתיה ובעי לכפורי ידיה בההוא גברא ערק ואול ואיגיר ונפק מיניה ר"מ שדריה עלייהו לאספסיינוס קיסר אתא צר עלה תלת שני הוו בה הנהו תלתא עתירי נקדימון בן גוריון ובן כלבא שבוע ובן ציצית הכסת נקדימון בן גוריון שנקדה לו חמה בעבורו בן כלבא שבוע שכל הנכנס לביתו כשהוא רעב ככלב יוצא כשהוא שבע בן ציצית הכסת שהיתה ציצתו נגרת על גבי^ב כסותות איכא דאמרי שהיתה כסתו מוטלת בין גדולי רומי^ב חד אמר להו אנא זיינא להו בחיטי ושערי וחד אמר להו בדחמרא ובדמלחא ומשחא וחד אמר להו בדציבי ושבחו רבנן לדציבי דרב חסדא כל^ב אקלידי הוה מטר לשמיעה בר מדציבי דאמר רב חסדא^ב אבלבא דחייטי בעי שיתין אכלבי דציבי הוה להו למיזן עשרים וחד שתא^ב הוו בהו הנהו בריוני אמרו להו רבנן ניפוק ונעביד שלמא בהדייהו לא שבקינהו אמרו להו ניפוק ונעביד קרבא בהדייהו אמרו להו רבנן לא מסתייעא מילתא קמו קלנהו להנהו אמברי^ט דחייטי ושערי והוה כפנא מרתא בת ביי'תוס עתירתא דירושלים הויא שדרתה לשלוחה ואמרה ליה זיל אייתי לי סמירא אדאול אוזרבן אתא אמר לה סמירא ליכא חיוורתא איכא אמרה ליה זיל אייתי לי אדאול אוזרבן אתא ואמר לה חיוורתא ליכא גושקרא איכא א"ל זיל אייתי לי אדאול אוזרבן אתא ואמר לה גושקרא ליכא קימחא דשערי איכא אמרה ליה זיל אייתי לי אדאול אוזרבן הוה שליפא מסאנא אמרה איפוק ואחוי אי משכנא מדיד למיכל איתבי לה פרתא בברעא ומתה קרי עלה רבן יוחנן בן זכאי^ב הרבה כך והענוגה אשר לא נסתה כף רגלה איכא דאמרי גרגורגות דר' צדוק אכלה איתניסא ומתה דר' צדוק יתיב ארבעין שנין בתעניתא דלא ליחרב ירושלים כי הוה אכיל מידי הוה מיתחוי מאבראי וכי הוה בריא מייית ליה גרגורגות מייץ מייהו ושדי להו כי הוה קא ניהא נפשה אפיקתה לכל דהבא וכספא שדיתיה בשוקא אמרה האי למאי מיבעי לי והיינו דכתיב^ב כספם בחוצות ישליכו אבא סקרא ריש בריוני דירושלים בר אחתיה דרבן יוחנן בן זכאי הוה שלח ליה תא בצינעא לגבאי אתא א"ל עד אימת עבדיתו הכי וקטליתו ליה לעלמא בכפנא א"ל מאי איעביד דאי אמינא להו מידי קטלו לי א"ל חוי לי תקנתא לדידי דאיפוק אפשר דהוי הצלה פורתא א"ל נקוט נפשך בקצירי וליתו כולי עלמא ולישיילו כך ואייתי מידי סריא ואגני גבך ולימרו דנח נפשך ולישילי כך תלמידך ולא ליעול כך איניש אחרינא דלא לרגשן כך דקליל את דאיניהו איצירא

גדול כאלו הגיע שלשים שני וגמרה גדלומו דהכי שכיחי ומעלי למיכל כמו (כ"ח סה) ומגדלין אומן עד שיהו משלטים (סנהדרין סח) גרשקרא, פת סוכן (פסח כז).